

Zouden we als samenleving beter af zijn als we de Bijstand vervangen door invoering van Basisinkomen?

De laatste horen we steeds vaker dat het beter zou zijn dat in Nederland het Basisinkomen wordt ingevoerd maar zijn we als samenleving daar beter mee af/ Dat is een vraag die eigen gesteld moet worden en om te komen tot de juiste conclusies en bevindingen moeten we alles maar dan oom alles afwegen.

Er wordt gesproken over, dat het Basisinkomen een oplossing zou zijn om armoede onder de bevolking tegen te gaan. In eerste instantie zou men denken van wel, want heel veel mensen welke rond moeten zien te komen met een bijstandsuitkering redden het niet. Het is bekend dat veel mensen die langdurig in de bijstand verblijven te maken gaan krijgen met oplopende schulden en de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen. Zij krijgen te maken met armoede en gezondheidsproblemen. De mensen waar we het hier over hebben, hebben het zwaar en lopen vaak tegen meer problemen op. Kinderen uit deze gezinnen krijgen te maken met problemen waar je als kind eigenlijk niet mee geconfronteerd moet worden zoals spanningen achter de voordeur en uitsluiting en vaak ook worden deze kinderen op achterstand gezet.

Wordt door de invoering van het Basisinkomen al deze problemen opgelost en is daarmee, naar de toekomst toe, het begrip armoede uit de wereld geholpen? Neen, dat geloven wij niet, daar wij van mening zijn dat ook bij de invoering van het Basisinkomen te maken gaan krijgen met een nieuwe groep burgers die te maken gaan krijgen met armoede en schulden. Dit alles omdat bij de invoering van het Basisinkomen de gehele verantwoordelijkheid van het inrichten van je leven komt te liggen bij de burger, wat inhoudt dat er geen vangnet meer is om maatwerk voor de burger in te richten die moet voorkomen dat burgers te maken krijgen met de armoedeval. In de praktijk zal dan ook blijken dat we weinig of niets zijn opgeschoten met de invoering van het Basisinkomen als het gaat om het voorkomen van begrippen als armoede en sociale uitsluiting. Het is niet ieder mens gegeven om zelfredzaam te kunnen zijn en regie te nemen over zijn leven en die van zijn verantwoordelijken.

In de Wet is geregeld dat de Overheid de plicht heeft toe te zien op het voeren van een beleid dat is gericht op bestaanszekerheid voor iedere burger en zorg dient te dragen voor een rechtvaardige eerlijke verspreiding van de welvaart. Terugkijkend op hoe dit nu is geregeld moeten we vaststellen dat het op papier en in de Wet staat opgeschreven maar in de praktijk de Overheid niet in is geslaagd. Daar zijn allerlei redenen voor aan te voeren. Te veel om op te noemen maar om het voor iedereen duidelijker te maken volstaan wij met de meest belangrijke constatering in deze te weten: De kloof tussen arm en rijk is de afgelopen jaren alleen maar groter geworden. Jarenlang hebben we te maken dat meer dan 900.000 huishoudens in armoede moeten zien rond te komen en meer dan 240.000 kinderen in armoede opgroeien. De Overheid heeft hierin ook gefaald en niet weten te voorkomen laat staan de juiste middelen heeft, willen, aandragen, om het tijd ten goede te keren voor de burgers die dit aangaat.

Als het Basisinkomen zou worden ingevoerd zal het een ongelooflijk ingewikkelde vraag gaan worden hoe kan de Overheid er voor gaan zorgen dat bestaanszekerheid en eerlijke rechtvaardige spreiding van welvaart kan worden gegarandeerd. Van belang is, dat iedere burger genoeg inkomen gaat krijgen om er van te kunnen leven. Wat is de norm van: Er van kunnen leven? Dat is al een vraag op zich gelet op allerlei ontwikkelingen in de sterke prijsstijgingen en betalen van de grote hoeveelheden belastingen welke bijna op alle producten aan de burger worden doorberekend. Nooit kan de garantie worden gegeven dat bestaanszekerheid kan worden gegeven als iedereen evenveel geld ontvangt. Niet iedereen heeft dezelfde omstandigheden en niet iedereen heeft dezelfde kosten. Denk bv. aan chronische zieken en burgers die met beperkingen te maken krijgen in hun leven. Voor hem zal de factor kosten een stuk hoger zijn als voor de "gezonde en zonder tegenslag te maken krijgen" burger. Het in het leven roepen van het Basisinkomen gaat automatisch inhouden. Een standaardbedrag aan inkomen voor iedereen wat ook gaat betekenen dat hierdoor altijd een groep mensen gaan ontstaan voor wie dat niet genoeg is.

De Participatiewet, daar waar de Bijstand onderdeel van uit maakt, is juist tot stand gekomen om een formeel vangnet te regelen voor die mensen die het op eigen kracht niet kunnen redden. Als mensen óók geen beroep meer kunnen doen op de Participatiewet dan zijn ze aangewezen op particuliere initiatieven en kerkelijke instanties. Bij het invoeren van het Basisinkomen zal de burger zeker meer en vaker een beroep gaan op deze particuliere initiatieven en kerkelijke instanties daar de vangnetregeling, zoals in de Participatiewet is bedoeld, definitief vervalt.

Deze initiatieven en instanties zijn bijzonder waardevol maar bieden minder garanties dan wettelijk geborgd in de vangnetregeling. Bovendien is gebleken dat geld (inkomen) niet het enige probleem is waar mensen dagelijks mee te maken krijgen en hen grote kopzorgen bezorgd. De vraag is bij de invoering van het Basisinkomen: Wie signaleert wat er speelt en gaat dan het probleem aanpakken, wie gaat dan zorgen voor ondersteuning en begeleiding, dat alles is niet geregeld bij de invoering van het Basisinkomen. Het Basisinkomen is bedoeld om iedereen een vast bedrag te geven waarvan hij/zij kan rondkomen en alle andere ondersteunende en begeleidende taken en zaken is een verantwoordelijkheid van de burger zelf en niet meer van de (lokale) overheid.

Zo zijn er vele situaties te bedenken waar burgers bij het invoeren van het Basisinkomen mee geconfronteerd kunnen worden en waar vanaf dat moment geen vangnet meer bestaat. Wie helpt dan mensen die hun weg naar de arbeidsmarkt niet zelf kunnen vinden? Wie helpt mensen bij problemen van eenzaamheid? Bij de eventuele invoering van het Basisinkomen zijn al deze belangrijke faciliteiten niet meer geregeld daar van de burger wordt verwacht dat hij/zij zelfredzaam is en regie gaat nemen in en over zijn eigen leven. Iets dat wat we willen, is dat wat iedere burger aan kan en waar gaat dit naar toe leiden

In plaats van het invoeren van een Basisinkomen zouden we met z'n allen de Participatiewet beter en gericht op behoefte moeten gaan inrichten en in belang van de mens (de hulpvrager) moeten gaan benutten..

De Participatiewet is nu bedoeld als Poortwachter met als kern de vangnetregeling. De burger zou veel beter af zijn als we het vangnet gaan voorzien met een portier. De betekenis van portier is hier tweeledig, het gaat om een mens en het gaat om in te kunnen stappen op basis van persoonlijke behoefte en vraagstellingen te behandelen en te beantwoorden door de Portier. Dit is al een begin van de menselijke maat.

De portier beoordeelt, toets je vragen en draag zorg voor een beslissing in deze. Heb je geen recht op wat je aanvraagt dan kom je niet verder in de organisatie. Lees bijstandsconsulent – casemanager van uw gemeente.

Heb je wel recht op wat je hebt aangevraagd, dan helpt de portier je desnoods over de drempel van de uitvoeringsinstantie (de gemeente). De portier kan, indien nodig, zorg dragen voor het organiseren van hulp om je bij te staan in het vervolgtraject van je aanvraag. Want niet alle mensen zijn zelfredzaam of kunnen regie voeren over dat wat ze wensen in te brengen, denk bv. aan mensen met psychische problemen of geestelijke beperkingen zij kunnen vaak niet door de bureaucratie heen komen een mogen om die reden niet worden uitgesloten.

Als blijkt dat mensen over de drempel van de biasband zijn, zou het dan niet praktisch zijn om direct weer en stap verder met hen gezamenlijkheid te gaan zetten. In hoeverre is het toekennen van een bijstandsuitkering de juiste keuze, zijn er voldoende vaardigheden en kennis in huis om te begeleiden naar betaald werk. Spelen er andere factoren en rol in de belemmering om aan het werk te gaan? Allemaal vragen die dan in de stap naar het doorlopen van de aanvraag bij de portier kunnen worden opgepakt door de verantwoordelijke casemanager. Het zou geweldig zijn als deze procedure gelijktijdig wordt opgepakt en worden geregeld. Dat scheelt voor de aanvrager een heleboel formulierenwerk en voor de gemeente tijdwinst bij het inzetten en ten uitvoer brengen van het Breed Offensief in het sociaal domein. Het is waar, de verplichtingen die bij de Bijstand behoren zijn voor veel burgers een doorn in het oog. Maar de mogelijkheden die de verplichtingen met zich meebrengen maken dat er tijdig kan worden gesignaleerd, de juiste ondersteuning en begeleiding kan worden aangeboden en de oplossing welke wordt gegeven veelal in belang is van betrokken partijen. Dat zijn grote voordelen die de Participatiewet biedt.

Laten we vooral blijven inzetten om de Participatiewet in stand te houden, de versoering welke is ingevoerd opnieuw tegen het licht worden gehouden, de drempels die opgeworpen zijn en alleen maar belemmerend werken zoveel mogelijk verwijderen, de menselijke maat centraal te stellen in de persoonlijke begeleiding en ondersteuning vanuit de gemeente waarmee we het Breed Offensief, de stap naar meer harmonisatie, in werking gaan zetten. De burger centraal en de rol van de gemeente als verlengstuk van de burger in deze.

BUS helpt u kosteloos:

BUS kan u, indien u vragen of hulp nodig heeft zeker de gewenste hulp en ondersteuning bieden.

Hebt u vragen over uw persoonlijke situatie, is uw inkomen niet toereikend om maandelijks rond te komen, dreigt u of heeft u schulden en wil u daar in geholpen worden, mail gerust uw vragen naar onze organisatie.

Ons mailadres is: info@debus.nl

Wij zullen u geheel kosteloos bijstaan met raad en daad, adviserend, indien nodig ook administratief en bemiddelend. Dit alles naar aanleiding van uw verzoek. Wij willen u probleem samen met u uit de wereld helpen.

Tilburg, 24 februari 2023.

Bestuur BUS.